

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	03/09/21	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	LLO	COMMISSIE	RGW
STELLER	Jan Steurrijs, Onno Raijmakers	TELEFOONNUMMER	06-34177114
NUMMER	UTSP-1512015602-395	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statenbrief:

Concernopdracht Uitvoeringsstrategie/toekomst Landelijk Gebied getemporeerd

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

In de Stateninformatiesessie van 16 december 2020 hebben wij u geïnformeerd over de BOB- (Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming) aanpak om rond de zomer 2021 te komen tot een nieuwe Uitvoeringsstrategie voor de vele opgaven in het landelijk gebied. Deze strategie, die beoogd te helpen bij het maken van keuzes, zouden wij aan het eind van het jaar uitwerken in één of enkele nieuwe Uitvoeringsprogramma's voor het landelijk gebied als opvolger van de lopende Agenda Vitaal Platteland (AVP).

Gepland was in de commissie RGW van 23 maart terug te komen om oordeelsvorming over enkele uitgewerkte scenario's te vragen. Zowel ons college als het CMT zien het belang van dit traject, maar hebben moeten vaststellen dat op dit moment de benodigde mensen en middelen niet beschikbaar zijn of vrijgemaakt kunnen worden om deze concernopdracht met volle kracht in een krap tijdschema uit te voeren. De verminderde capaciteit als gevolg van de coronapandemie op onze organisatie (ziekte en maatregelen) heeft dit versterkt. Daarom hebben wij besloten de opdracht te temporiseren. In de Kader-/Zomernota willen we zo nodig borgen dat we in 2022 met volle kracht verder kunnen werken aan deze belangrijke opdracht.

Inleiding

Al 14 jaar vindt de uitvoering in het landelijk gebied plaats met de AVP. Dit is van oorsprong een integraal gebiedsgericht uitvoeringsprogramma. In de afgelopen periode is circa €500 miljoen in het landelijk gebied geprogrammeerd op de thema's: natuur, bodem, water, landbouw, landschap, recreatie, cultuurhistorie, en leefbaarheid kleine kernen. Voor een deel is dit de invulling van gedecentraliseerde Rijks- en Europese beleidsdoelen en middelen.

In de loop der jaren zijn naast AVP ook onderwerpen in het landelijk gebied meer sectoraal opgepakt, zoals recreatie, een deel van de landbouwopgave en de aanpak bodemdaling. Ook zijn andere gebiedsaanpakken naast AVP opgezet, bijvoorbeeld de Nieuwe Hollandse Waterlinie, Recreatie om de Stad Utrecht, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Sterke Lekdijk en meer recent de regiodeals (Groene Hart en Foodvalley), Regionale Energie Strategieën (RES), klimaatadaptatie en gebiedsgerichte aanpak stikstof.

Naar een Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied

Het is duidelijk dat in het landelijk gebied veel verschillende (maatschappelijke) opgaven samenkomen. In de Omgevingsvisie, die in maart voorligt in Provinciale Staten, is dat ook onderkend. De Omgevingswet vraagt om deze veelheid aan opgaven integraal en gebiedsgericht tot uitvoering te brengen, in onderlinge samenwerking met andere overheden en gebiedspartijen.

Deze opgaven hebben elk hun eigen (vaak concurrerende) ruimtevraag. Dit vraagt om een goede afweging waar welke uitvoeringsprojecten het beste kunnen plaatsvinden vanuit een integrale gebiedsgerichte aanpak. Daarom

is een tussenstap noodzakelijk om te komen van het formuleren (en voor zover nodig vastleggen) van de opgaven naar de daadwerkelijke uitvoering.

In deze tussenstap, het opstellen van een uitvoeringsstrategie, staat centraal:

- Waar willen we wat realiseren: een afwegingskader
- Een gebiedsgerichte aanpak voor de uitvoering samen met gebiedspartijen: de governance

De 12 aanbevelingen van de Evaluatie AVP nemen we alle ter harte, met bijzondere aandacht voor:

- Bouw een nieuw programma op, begin met een schone lei
- Heb aandacht voor completeren van de beleidscyclus
- Bedenk hoe je participatie en co-creatie wil inzetten
- Kijk goed naar je rol als provincie bij de uitvoering van verschillende onderdelen (4 mogelijke rollen van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB))
- Werk passende sturingsvormen uit (per rol, of mix aan rollen).

De krappe planning is u voorgelegd in de Stateninformatiesessie van 16 december 2020. Deze planning was aan de hand van het BOB-model (beeldvorming – oordeelsvorming – besluitvorming) uitgelijnd.

- Beeldvorming: 16 december: uitgangspunten, visie en aanpak
- Oordeelsvorming: bespreking in commissie RGW maart 2021
- Besluitvorming PS: vaststellen uitvoeringsstrategie met uitvoeringskaders.
- Daarna GS: vaststellen uitvoeringsprogramma('s) binnen kaders (dec. 2021)

Tijdens de beeldvormende bijeenkomst hebben wij bij u input opgehaald. Deze gedachtewisseling leverde onderstaande aandachtspunten op:

- Samen met het gebied op zoek gaan naar haalbaarheid van de opgaven.
- De provincie moet zich niet beperken tot sturing op enkele thema's.
- De partners in het gebied moeten een wezenlijke bijdrage leveren.
- In gebieden zonder directe provinciale doelen kan ondersteuning door de provincie in bepaalde gevallen toch van belang zijn.
- De provincie gaat over de prioritering tussen doelen.

Belang uitvoering concernopdracht Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied

Gezien de Omgevingswet en de ambities in onze Omgevingsvisie, zien wij als college en organisatie deze concernopdracht als één van onze belangrijkste opdrachten om tot uitvoering van onze vele opgaven te komen. We hebben u in oktober geïnformeerd dat een aantal aanbevelingen uit de evaluatie Agenda Vitaal Platteland (AVP) al binnen het lopende AVP programma en in bredere bedrijfsprocessen als verbeteringen in gang zijn gezet en gedeeltelijk al zijn geïmplementeerd (2020RGW145). Wij noemen hier kortheidshalve de nota Grondbeleid 2020, de interne Organisatieleidraad Agenda Vitaal Platteland waarin de projectmatige werkwijze is vastgelegd; de Programmaplannen Agenda Vitaal Platteland 2020 en 2021 waarin duidelijk de te realiseren opgaven zijn opgenomen, alsmede het blijvend genereren van goede en betrouwbare voortgangsinformatie. Tegelijk maken andere aanbevelingen juist de nieuwe aanpak (schone lei) met een integraal afwegingskader nodig, en vraagt dat organisatiebreed inspanningen om te komen tot een andere werkwijze (in lijn met de andere manier van werken die de Omgevingswet vraagt).

Meer tijd nodig voor Concernopdracht Uitvoeringsstrategie/toekomst Landelijk Gebied

Het Concern Management Team (CMT) heeft vastgesteld dat op dit moment de benodigde mensen en middelen niet beschikbaar zijn of vrijgemaakt kunnen worden om deze concernopdracht met volle kracht in een krap tijdschema uit te voeren. Door de verminderde capaciteit als gevolg van de coronapandemie (ziekte en maatregelen) is dit versterkt. Om de uitvoering van deze concernopdracht zorgvuldig en realistisch te doen heeft het CMT het college geadviseerd de uitvoering van de opdracht nu te temporiseren en eerst de benodigde menskracht en middelen te organiseren.

Het college heeft op basis van dit advies van het CMT besloten de opdracht voor nu te temporiseren. Dat geeft de gelegenheid om de benodigde middelen en menskracht beschikbaar te maken en de opdracht anders in te richten. Deze koerswijziging vraagt nog nadere uitwerking, zoals de afstemming met samenwerkingspartijen en het zo nodig borgen van die benodigde extra middelen in Kader-/Zomernota. Daarin wordt meegenomen welke initiatieven al wel mogelijk zijn in aansluiting op in gang gezette trajecten, zoals bijv. implementatie Omgevingswet, Gebiedsgerichte aanpak Stikstof, Groen Groeit Mee en aanpak Bodemdaling.

Financiële consequenties

Het temporiseren van de uitvoering van deze concernopdracht heeft geen directe financiële gevolgen. In de Zomer-/Kadernota wordt zo nodig een voorstel opgenomen om de benodigde middelen en capaciteit voor de uitvoering in de tweede helft van 2021, doorlopend in 2022, te borgen.

Vervolgprocedure / voortgang

De komende periode werken we de consequenties voor alle betrokkenen verder uit, maken we een realistisch tijdschema en bezien we of onderdelen van de opdracht dit jaar toch alvast kunnen worden uitgevoerd door aan te haken bij andere lopende opdrachten. Een van deze onderdelen heeft betrekking op de wijze waarop we de gevolgen van het beëindigen van de werkzaamheden van de gebiedscoöperatie O-gen opvangen.

Wij verwachten u rond de zomer nader te kunnen berichten over de vervolgplanning en de onderdelen die dit jaar kunnen worden opgepakt.

Bijlagen

geen

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen